

Skutkové okolnosti případu

Matka a její dvě děti narozené v letech 2003 a 2010 jsou rumunskými státními příslušníky. Děti jsou taktéž státními občany Itálie. Děti žily od narození v Itálii. V roce 2015 matka s dětmi strávila letní prázdniny v Rumunsku a rozhodla se, že se nevrátí k manželovi do Itálie a rozvede se s ním.

Otec dětí, italský státní občan, podal žádost o navrácení dětí do Itálie dle Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí.

Matka namítala, že otec se choval vůči dětem násilně, bil je, pokud ho neposlechly, a ponižoval je. Soudu předložila několik videonahrávek podporujících její tvrzení.

V roce 2016 rumunský prvostupňový soud nařídil navrácení dětí do Itálie s tím, že otec děti bil pouze příležitostně a frekvence bití nebyla tak častá, aby zakládala riziko závažné újmy. Současně soud uvedl, že italské orgány by děti ochránily, pokud by se otec nadále vůči dětem používal násilí. Odvolací soud rozsudek v roce 2017 potvrdil. Rumunské soudy nepovažovaly za nutné děti vyslechnout, jelikož navrácení podléhá Haagské úmluvě o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí a na názor dítěte není v návratovém řízení místo. Rozsudek o navrácení nebyl vykonán, jelikož děti návrat do Itálie odmítly.

Otázky k zamyšlení

1. Kdo podá stížnost k ESLP – matka, otec, děti, a z jakého důvodu?
2. Na jakém ustanovení Úmluvy bude stížnost založena?
3. Je tělesné trestání dětí rodičem důvodem pro nenavrácení dětí do místa jejich obvyklého bydliště, je možné nahlížet na tělesné tresty dětí jako na výjimku z pravidla návratu?
4. Je odmítnutí návratu dětmi dostatečným důvodem pro jejich nenavrácení?
5. Jakou věkovou hranici stanoví ESLP pro participaci dětí?
6. Jak ESLP rozhodne?
7. Přizná ESLP stěžovatelům spravedlivé zadostiučinění?
8. Jaký význam má rozsudek ESLP pro konkrétní případ? Jaký význam má rozsudek ESLP pro další případy (ať proti Rumunsku či jiným smluvním státům)?
9. Stanoví rumunský Zákon o ochraně dětí zákaz tělesného trestání dětí?
10. Je zákaz tělesných trestů dětí zakotven v českém Občanském zákoníku?
11. Jak se k participaci dětí staví Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí a Úmluva o právech dítěte?
12. Jak se k tělesnému trestání dětí staví Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí a Úmluva o právech dítěte?

Další podklady

Rumunský Zákon o ochraně dětí

Article 33

“(1) A child has the right to respect for his or her personality and individuality and may not be subjected to physical punishment, or humiliating or degrading treatment.

(2) Measures of punishment may only be taken if they respect the child's dignity; under no circumstances may corporal punishment or punishment which affects the physical or psychological development or the emotional state of the child be permitted."

Article 89

"(1) A child has the right to be protected against abuse, neglect, exploitation, trafficking, illegal migration, abduction, violence, internet pornography, and any form of violence, irrespective of the child's environment: family, school, medical institution ..."

Article 94

"(1) Abuse of a child is any voluntary act perpetrated by a person in a position of responsibility, trust or authority towards the child, whereby the child's life, physical, mental, spiritual, moral or social development, corporal integrity, or physical and psychological health are put at risk; it can be classified as physical, emotional, psychological, sexual, and economic abuse."

Article 95

"Any act of violence or of deprivation of a child's rights which threatens the child's life, physical, mental, spiritual, moral or social development, corporal integrity, or physical and psychological health, perpetrated within the family, is forbidden ..."

22. Articles 98-103 of the Act provide that the Child Protection Authority has an obligation to verify any information concerning allegations of abuse and must have the support of the police in its undertakings. The Child Protection Authority may seek a court order for interim measures meant to ensure that the child does not (continue to) suffer abuse."

Český občanský zákoník

§ 857

(1) Dítě je povinno dbát svých rodičů.

(2) Dokud se dítě nestane svéprávným, mají rodiče právo usměrňovat své dítě výchovnými opatřeními, jak to odpovídá jeho rozvíjejícím se schopnostem, včetně omezení sledujících ochranu morálky, zdraví a práv dítěte, jakož i práv jiných osob a veřejného pořádku. Dítě je povinno se těmto opatřením podřídit.

§ 884

(1) Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.

(2) Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.

Haagská úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

Úmluva o právech dítěte